

■ OBSAH

Předmluva (<i>Tomáš kardinál Špidlík SJ</i>)	5
Přehled autorů jednotlivých děl Filokalie podle uspořádání Teofana Zatvornika	8
Úvod Teofana Zatvornika k ruské verzi Filokalie	10
ANTONÍN VELIKÝ	
Několik slov o životě a spisech svatého Antonína Velikého	18
I. Rady svatého otce Antonína Velikého o životě v Kristu, vyjmuté z jeho slov, uvedených v životopise svatého Atanáše, a rovněž z jeho dvaceti listů a dvaceti proslovů	30
II. Rady k ctnostnému jednání ve sto sedmdesáti verších	65
III. Pravidla poustevnického života	89
a) <i>Vnější průběh a vnější řád tohoto života</i>	89
b) <i>Struktura vnitřního života</i>	99
<i>Závěr</i>	108
IV. Výroky svatého Antonína Velikého a vyprávění o něm	109
1. <i>O zřeknutí se světa</i>	109
2. <i>Obecné odpovědi na otázku: Co vlastně dělat?</i>	110
3. <i>Síla, která člověka podněcuje k asketickému boji a podporuje v něm</i>	112
4. <i>Znaky horlivosti</i>	113
5. <i>Jak podněcovat horlivost?</i>	116
6. <i>Způsoby asketického boje a konání dobrých skutků konkrétně</i>	122
7. <i>Ústřední cíl všeho a vrchol dokonalosti</i>	126
8. <i>Dokonalost svatého Antonína a jeho sláva v nebi</i>	127

V. Vysvětlení některých výroků svatého Antonína Velikého, jak je po jeho smrti sepsal jeden starec	128
--	-----

MAKARIUS VELIKÝ

Zprávy o životě a spisech svatého Makaria Velikého	142
--	-----

Rady svatého Makaria Velikého o křesťanském životě, výňatky z jeho promluv

I. Světlý původní stav	147
II. Temný stav padlého člověka	150
III. Pán jako tvůrce spásy	158
IV. Utváření pevné odhodlanosti dosáhnout spásy v Pánu	162
V. Stav asketické námahy	181
VI. Stav těch, kdo přijali působení Ducha	202
VII. Nejvyšší stupeň křesťanské dokonalosti	231
VIII. Budoucí život	237

IZAIÁŠ POUSTEVNÍK

Stručná informace o svatém otci Izaiáši Nitrijském a jeho spisech	246
---	-----

I. Proslovy svatého Izaiáše Poustevníka	250
1. Pravidla způsobu života určená bratřím, kteří s ním žili	250
2. O mysli a jaká je její přirozenost	252
3. Rady začínajícím bratřím	253
4. Co je třeba dodržovat na cestě	258
5. Co by měli dodržovat ti, kdo si přejí žít společně v pokoji	268
6. O tom, že ti, kdo chtějí žít v opravdové vnitřní soustředěnosti, nesmějí být zvědaví. Neměli by zapomínat na své hříchy a čas trávit neúčinnými věcmi	273
7. O ctnostech	275
8. Výroky Izaiáše	278
9. K těm, kdo se zřekli světa	283
10. Pokračování k výše řečenému	284
11. O hořčičném zrně	285

12. O víně	286
13. Určená těm, kdo jsou přijati jako nováčci a snaží se dosáhnout dokonalosti	287
14. Pláč Izaiáše	290
15. O zřeknutí se světa	291
16. Téhož obsahu	293
17. O radosti duše, která se namáhá pro Boha	297
18. O zapomínání urážek	306
19. O nemocech duše	308
20. O pokoře	310
21. O pokání	310
22. O skutcích nového člověka	319
23. O dokonalosti	324
24. O vnitřním klidu	328
25. Adresovaný otci Petrovi, mému učedníku	328
26. Výroky svatého otce Izaiáše, jak je od něj slyšel jeho učedník otec Petr a písemně zaznamenal	346
27. O výroku „Dávej na sebe pozor“ (srv. Dt 15,9)	350
28. O větvích hříšného zla	352
29. Pláč otce Izaiáše	355
II. Pravidla a rady pro začínající mnichy	361
III. Výroky Izaiáše Poustevníka	367
IV. Jak střežit mysl ve dvaceti sedmi verších	371
V. Verše o asketismu a vnitřní soustředěnosti	377
MAREK ASKETA	
Zprávy o životě a spisech svatého Marka	382
Rady svatého Marka Askety	
I. List mnichu Mikulášovi	385
II. Rady svatého Marka vyjmuté z jeho dalších proslavů	398
III. Dvě stě veršů o duchovním zákoně	426
IV. Dvě stě dvacet šest veršů k těm, kteří se chtějí ospravedlnit skutky	443

EVAGRIUS PONTSKÝ

Zprávy o životě Evagria Pontského	466
Rady mnicha Evagria o asketismu	
I. Verše o činném životě, adresované Anatolijovi	475
II. Evagriovy výroky o činném životě ve sto verších	487
<i>Výroky svatých starců</i>	490
III. Zásady mnišského života, v nichž Evagrius ukazuje, jak je třeba vést asketický boj a vnitřně se soustředit	492
IV. Třicet tři Evagriových analogií čili přirovnání	499
V. Evagriovy výroky o duchovním životě	501
VI. Další Evagriovy výroky	502
VII. O osmi zlých myšlenkách Anatolijovi	503
VIII. Další Evagriovy postřehy související s osmi zlými myšlenkami	506
IX. Rady bratřím žijícím v komunitách a domech pro poutníky	509
X. Rady pannám, od téhož autora	514
XI. Verše o různých špatných myšlenkách	517
<i>O snech</i>	518
<i>O duchu smutku</i>	525
<i>O ctižádostivosti</i>	526
XII. Výroky mnicha Evagria	535
Filokalická zralost se projevuje jako osobní láska k Dárce krásného – dobrého života. Doslov s redakční poznámkou (<i>Luisa Karczubová</i>)	539
Rozšiřující literatura k filokalické tematice a spiritualitě křesťanského Východu z produkce Refugia	548
Použité zkratky	550